

University College Nordjylland

Bachelorprojekt Idræt

Prædefineret information

Startdato:	02-05-2018 09:00	Termin:	jun 2018
Slutdato:	14-05-2018 12:00	Bedømmelsesform:	Dansk 7-trinsskala
Eksamensform:	Produkt, fremlægning + forsvær		
SIS-kode:	821405 0618 L-740-BA-ID1 74740 - PRO BA 7TRIN		
Intern bedømmer:	Annie Hjort Pedersen		

Deltager

Navn:	Lisa Sortfeldt Juul
Kandidatnr.:	39394 103493 jun 2018 13693 4973
UCN ID:	1033057@ucn.dk

Information fra deltager

Lærer/Underviser *:	Annie Hjort Pedersen
Titel *:	Foreningsidrættens integrationspotentialer i folkeskolen
Anslag - besvarelse *:	63061
Tro og love erklæring *:	Ja

Gruppe

Gruppenavn:	Enkeltmandsgruppe
Gruppenummer:	2
Øvrige medlemmer:	Deltageren har afleveret i en enkeltmandsgruppe

**foreningsidrættens
integrationspotentiale i
folkeskolen**

Indholdsfortegnelse

1 Indledning	3
1.2 Afgrænsning af problemformulering:	4
2 Læsevejledning	4
3 Metodeafsnit og undersøgelsesdesign	5
3.1 Kvalitative undersøgelser	5
3.1.1 Observation og logbog fra projekt MiMi	6
3.1.2 Interviews.....	6
3.3 Kvantitative undersøgelser	7
3.4 Teori	7
3.5 Metodetriangulering	8
3.6 Metodekritik	8
4 Operationalisering af begreber	9
4.1 Integration	9
4.2 Foreningsliv/foreningsidræt	9
5 Beskrivelse og anvendelse af empiri	9
6 Idræts- og sportsforeningernes potentiale	11
6.1 Min oplevelse af idrætsforeningerne i forbindelse med MiMi	12
7 Bourdieu	15
7.1 En håndfuld af Bourdieus begreber	15
8 Psykologisk ilt	16
8.1 De fire rettetheder	17
9 Delanalyse	17
9.1 Fællesskab og netværk.....	18
10 Relationens betydning	20

10.1 Louise Klinge.....	20
10.2 Dansk Clearinghouse om relationskompetence	20
11 Delanalyse.....	21
11.1 Sprog og kultur.....	21
11.2 Betydningen af relationskompetence	22
12 Diskussion og interventionsforslag.....	25
13 Konklusion	27
14 Referencer	29
Bilag 1	31
Interviewguide til interview af informant 1.....	31
Meningskondensering af interview 1:.....	32
Bilag 2	34
Interviewguide 2	34
Meningskondensering af interview 2:.....	35

1 Indledning

“Man bærer som lærer en del af børnenes liv i sine hænder, og er man ikke dybt interesseret i netop disse liv, skal man ikke være lærer.” (Klinge, s. 48, 2017).

Med hvervet som lærer følger et enormt ansvar. Et ansvar som omhandler både faglig men også social indlevelse og overlevelse i folkeskolen, og denne opgave er jeg som lærer nødt til at tage på mig. Opgaven bliver ikke mindre i takt med at skoler skal leve op til kravet om inklusion og i og med at klasserne bliver mere multietniske. Dette udfordrer lærere i forhold til rummelighed og en udvidelse af vores hidtidige horisont, eller det kan bevirke, at vi i større omfang får øje på forskelle, som adskiller sig fra det, vi er vant til indenfor vores trygge rammer i lille Danmark.

Integration er bl.a. herfor på alles læber, særligt på politisk plan, hvor mange partier i disse år overbyder hinanden med udtalelser om, at flygtninge skal assimileres og tilpasse sig den kultur og de regler, der er her i landet, snarere end integreres. I folkeskolen er det min erfaring, at der bliver talt mere om den forfejlede inklusionslov end om integration og assimilation. Men kan man overhovedet tale om inklusion uden at integration er en overvejende del af dette? Og kan vi i dagens multietniske samfund nøjes med at have fokus på inklusion i folkeskolen, når integration bliver råbt så højt, at det kommer øverst på alle politikeres dagsordner? Diskurserne i nutidens samfund peger i retning af nogle bekymrende faresignaler, som vi som samfund skal være meget opmærksomme på. Vi kan være i fare for, at retorikken får nogle nydanskere til at føle sig så ekskluderede af samfundet, at de finder fællesskaber i ekstremistiske kredse, og måske endda bliver presset ud i at gå helt i mod det samfund, som de skulle blive en del af (Ritzau, 2017). Men hvordan får vi nydanskere til at føle sig velkomne, når retorikken i udlændingebatten er så hård?

Som idrætslærer i folkeskolen ser jeg idrætsforeningerne og sportsklubberne som mulige aktive medspillere, når det kommer til integration, og særligt når det kommer til idrætten i folkeskolen, ser jeg et stort potentiale. Min interesse for dette område blev vakt efter mit 6. semester på læreruddannelsen. Her lavede jeg i samarbejde med en underviser fra UCN, en underviser fra VUC og en medstuderende - Projekt MiMi, som jeg døbte *Mission idræt og Motion for integration*. Projektet blev et samarbejde mellem UCN, VUC og nogle lokale idrætsforeninger, om at få en flok nydanskere præsenteret og måske integreret gennem idrætten. Ønsket var, at kursisterne på AVU¹ skulle lave noget idræt. For hvorfor skal man kun have sprogundervisning på sprogskolerne og de

¹ AVU står for Almen Voksenundervisning og hører under VUC. Det er undervisning på 9. og 10. klasse niveau

almene fag som dansk, engelsk og matematik på voksenuddannelserne, når nu idræt er blevet så vigtig en del af den nye skolereform, at det nu er det tredjestørste fag i den danske folkeskole, og derforuden rummer et kulturelt integrationspotentiale?

Projektet gjorde mig nysgerrig på arbejdet med den åbne skole, og på hvorfor og hvad der gjorde at det lykkedes så godt med Projekt MiMi. Det gjorde mig også nysgerrig på, om erfaringerne herfra kunne overføres til tosprogede børn og unge i folkeskolen, særligt med henblik på sproget og det danske samfunds kultur og værdier.

Alle idrætslærere kender til idrætsfagets udviklingspotentiale, særligt når det kommer til det sociale og kulturelle aspekt (Fagformål for faget idræt, 2014). Det dannelsesmæssige potentiale er ikke til at tage fejl af. Ser man på foreningslivet i Danmark, mener nogle dog, at der er sket en tilbagegang, særligt i ungdomsårgangene, men måske foreningslivet er blevet gammeldags i deres måde at rekruttere nye medlemmer? Måske de er blevet lidt småforkælede og forventer at medlemmerne falder ned i skødet på dem? Eller også skal der bare tænkes nyt og mere bredt!?

DIF og DGI har i samarbejde med udvalgte visionskommuner valgt at samarbejde med en række forvaltninger, når det kommer til indsatsen om at få flere danskere til at være idrætsaktive.

Folkeskolen og særligt idrætsundervisningen ville med fordel kunne tænkes ind i dette samarbejde som en tredje aktør og som sparringspartner (Rasmussen, 2018)

Med den nye skolereforms krav om mere bevægelse i undervisningen undrer det mig, at voksenuddannelserne ikke følger trop. Og med foreningsidrættens mål/vision om at 50% af alle danskere skal være medlem af en idrætsforening i 2025, hvorfor gøres der så ikke mere for at forene disse to målsætninger? Den nye skolereform stiller tilmed krav om, at vi som lærere skal åbne skolen mod det omkringliggende samfund og samarbejde med foreninger. Men hvad skal der til i praksis? Dette leder mig frem til nedenstående afgrænsning:

1.2 Afgrænsning af problemformulering:

Hvordan kan jeg som idrætslærer i folkeskolen samarbejde med foreningsidrætten, så integrationen af tosprogede elever styrkes, og hvad skal jeg som idrætsunderviser være bevidst om?

2 Læsevejledning

Til at starte med vil jeg i opgaven redegøre for de metodiske valg, jeg har gjort mig i forhold til mine undersøgelser og min empiri. Jeg vil her forklare de kvalitative og kvantitative metoder og

undersøgelser, som jeg har anvendt og kort fremlægge mine teoretiske valg. Jeg vil endvidere forholde mig kritisk til nogle af mine valg og fravalg.

I forlængelse heraf har jeg operationaliseret to begreber; integration og foreningsliv/foreningsidræt, dette for at anskueliggøre for læseren, hvad min forståelse og mening hermed er gennem opgaven.

Min præsentation af empiri begynder med en beskrivelse af detaljerne, som omgav Projekt MiMi, og nogle af de didaktiske valg, som var forbundet hermed. Herefter præsenterer jeg nogle af de erfaringer, som jeg har gjort mig ved at se nærmere på foreningsidrætten. Dette leder frem til den første beskrivende delanalyse, som sammenholder de foreløbige data.

I opgaven har jeg valgt en struktur, hvor jeg løbende inddrager pointer og udtalelser fra egne interviews og fra artikler, som har indeholdt interviews. Jeg vil bringe disse løbende i spil gennem opgaven og anvende disse til at analysere og anskueliggøre de teoretiske nedslag, som jeg gør mig gennem opgaven. Efterfølgende beskrives nogle af pointerne fra Bourdieus og Tønnesvangs teorier, hvorefter der igen følger en delanalyse, som sammenholder empiri og teori.

Louise Klinge og Dansk Clearinghouse anvendes i opgaven for at beskrive og forankre begrebet relationskompetence. Efter disse afsnit følger den sidste delanalyse, som sammenholder alle de valgte teorier med empirien, som slutteligt bliver analyseret på baggrund heraf.

Slutteligt vil jeg diskutere mine fund og foreslå interventionsforslag, som vil lægge til grund for et egentligt handlingsperspektiv. Til sidst vil jeg konkludere på opgaven.

3 Metodeafsnit og undersøgelsesdesign

Jeg vil i dette afsnit kortlægge og beskrive de forskellige metoder, jeg har brugt til at undersøge og indsamle data i forhold til dette bachelorprojekt. For at sikre reliabilitet og validitet har jeg valgt at anvende en blanding af metodiske tilgange. Observation, interviews, og kvantitative undersøgelser sammenholdes gennem opgaven med mine teoretisk funderede valg og skal være med til at sikre, at jeg får svaret fyldestgørende på min problemformulering.

3.1 Kvalitative undersøgelser

Jeg har gjort brug af særligt to kvalitative metoder i mine undersøgelser; observation og interviews. Jeg har valgt en mere fænomenologisk tilgang til nogle af emnerne i opgaven såsom integration og foreningsliv, idet jeg ønskede at finde frem til den enkeltes oplevede virkelighed. Samtidig har jeg anvendt en hermeneutisk metode til at analysere, forstå og genfortolke de resultater og de fund, som

jeg har gjort mig undervejs og ud fra den forforståelse, som jeg havde fra start (Brekke & Tiller, 2014, s. 98).

3.1.1 Observation og logbog fra projekt MiMi

Observation som metode hører til blandt de mere positivistiske videnskabelige metoder, hvis man formår at lave distancerede observationer. Men eftersom jeg har været deltagende observerende hører metoden til hermeneutikken (Brekke & Tiller, 2014, s. 94-98). Jeg har anvendt en blanding af observationer og logbogsskrivning for at sikre reliabilitet og validitet, i det jeg iagttog under projekt MiMi. Jeg har endvidere diskuteret og delt mine observationer med en medstuderende, som var med i projektet. Min rolle som observatør har været variabel og deltagende, hvorfor man også må stille spørgsmålstejn ved evnen til at forholde sig helt objektivt til det observerede og evnen til at få det hele med (Brekke & Tiller, 2014, s. 121). Jeg mener, at min empiri kan berettiges og overføres til målgruppen, når det kommer til integration og styrkelsen heraf gennem idrætsundervisningen til trods for, at den har baggrund i en gruppe voksne nydanskere.

3.1.2 Interviews

Jeg har lavet to semistrukturerede kvalitative interview med samtaleform og med særligt henblik på, hvad der virker, når det handler om integration. Interviewene er gennemført ud fra dele af Ejnar Kvale og Svend Brinkmanns forståelse af det kvalitative interview (Kvale & Brinkmann, 2009), samt Brekke og Tillers forståelse af det kvalitative forskningsinterview (Brekke & Tiller, 2014), når det kommer til indsamling og efterbearbejdning af empiri (Se evt. interviewguide i bilag). Der er arbejdet med interview i henhold til Kvalens 7 faser; *tematisering, design, interview, transskribering, analyse, verificering og rapportering* (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 122-123).

Inden interviewene har jeg udarbejdet en interviewguide, som blot skulle stilladsere samtalerne. Efter gennemførslen af begge interviews, som blev optagede, er de efterfølgende blevet lyttet igennem og "grov"-transskriberet. Dette gjorde jeg pga. længden på interviewene, som begge varede over halvanden time. Jeg har derfor lavet en meningskondensering på baggrund af gentagne aflytninger (Kvale & Brinkmann, 2009, s. 227), *inden* jeg udvalgte, hvilke passager der skulle endeligt transskriberes.

Interview 1: Informant 1 er udvalgt ud fra det faktum, at han arbejder med integration i en folkeskole i Hjørring og sidder i integrationsrådet. Han er desuden uddannet folkeskolelærer, sidder i byrådet, har anden etnisk baggrund end dansk, og han har selv været en aktiv del af foreningslivet. Informanten må betragtes som værende en valid kilde.

Interview 1 lagde endvidere op til interview 2, da der efterfølgende opstod spørgsmål, som jeg ønskede uddybet fra aktører indenfor foreningslivet. Jeg valgte at tage udgangspunkt i den forening som lå ved siden af folkeskolen. Dette gjorde mig i stand til at undersøge sammenhænge eller uoverensstemmelser i mine fund.

Interview 2: Andet interview blev gennemført som et gruppeinterview og krævede derfor en smule mere styring. Dog ønskede jeg stadig, at det skulle foregå som et semistruktureret interview med samtaleform. Gruppeinterviewet bestod af tre informanter fra en idrætsforening i Hjørring, som ligger på samme matrikel som skolen, der refereres til i interview 1. Interviewet bestod af tre informanter; *formanden* for den pågældende idrætsforenings fodboldafdeling, en tidligere *træner*, som jeg har samarbejdet med i forbindelse med projekt MiMi, en tidligere *hjelpe træner* og professionel fodboldspiller med arabisk baggrund.

Alle informanter er endvidere informeret om og har indvilliget i, at data fra interviewene vil blive brugt i forbindelse med mit bachelorprojekt.

3.3 Kvantitative undersøgelser

Jeg har anvendt kvantitative rapporter og undersøgelser fra bl.a. Dansk clearinghouse og Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund på SDU til at belyse mine problemstillinger. Disse studier er udarbejdet efter valide og reliabile metoder og dækker over større etnografiske studier, end jeg selv har kunnet udføre. Dansk Clearinghouse (Nordenbo, Larsen, Neriman, Wendt, & Østergaard, 2008) anvendes i opgaven for at validere min påstand omkring relationens betydning i lærergerningen. Undersøgelsen fra Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund på SDU anvendes til undersøgelsen omkring, hvordan foreningslivet har det i forhold til medlemstal (Elmose-Østerlund, Pedersen, & Ibsen, 2017).

3.4 Teori

Den teoretiske forankring i denne opgave vil løbende blive anvendt til analyse af mine data og empiri og for at tilvejebringe en større forståelse og et bredere perspektiv på mine indsamlede data. Jeg har valgt at anvende tre teoretikere, som har forskelligt ståsted i deres teorier. Bourdieu, som med udgangspunkt i det omkringliggende samfund fra et sociologisk perspektiv, forsøger at forklare individets baggrund og ageren (Pedersen & Olesen, 2010). Jan Tønnesvang, som tager afsæt i de iboende psykologiske behov. Han beskriver bl.a., hvordan disse styrkes og "vitaliseres" i kraft af den/de relationelle kontekster (Tønnesvang & Hedegaard, 2017). Louise Klinge har gennem klasserumsforskning undersøgt, hvordan den relationskompetente lærer agerer, og fundet frem til, hvordan man som lærer agerer relationskompetent. Jeg har deslige med udgangspunkt i antologien

Integration gennem kroppen undersøgt, hvilke vanskeligheder der kan være i arbejdet med målgruppen og foreningslivet, når det kommer til nydanskere (Agergaard & Bonde, 2013).

3.5 Metodetriangulering

Jeg har anvendt en blanding af både kvantitative metoder, såsom kvantitative undersøgelser fra rapporter samt kvalitative metoder i form af fx observation, logbogsskrivning og små interviews undervejs i forløbet. Dette har jeg gjort for at få en så fyldestgørende empiri som mulig at kunne analysere praksis ud fra. Jeg mener ikke, at hverken en positivistisk eller humanistisk tilgang alene vil kunne belyse og give det fulde og virkelige billede af en given problemstilling. Min opgave bærer derfor præg af en særligt hermeneutisk tilgang, idet jeg forsøger at svare på min problemformulering ved at forstå og belyse min empiri og den valgte teori via min egen forforståelse og gennem fortolkning og genfortolkning.

3.6 Metodekritik

Når det kommer til forskningsmetoden observation, er det nødvendigt at understrege bestemte begreber særligt for at sikre begrebsvaliditet. Dette gøres bl.a. ved, at operationalisere de begreber som bruges, når observationerne nedskrives og beskrives og diskutere disse med andre (Brekke & Tiller, 2014, s. 136). Dette har jeg forsøgt at sikre, men eftersom jeg har skrevet mit bachelorprojekt alene, kan der være mangler i forhold til dette.

I forhold til interview som metode er det vigtigt at forholde sig kritisk reflektivt i forhold til særligt valget af informanter. Jeg har bevidst fravalgt at anvende informanter, som jeg vurderede ville have svært ved at forstå mine spørgsmål, eller som ville have svært ved at gøre sig sprogligt eller kommunikativt forståelig. På baggrund af dette har jeg endvidere fravalgt at anvende informanter fra projekt MiMi og tosprogede elever. Dette kan dog kritiseres for at give et ensidigt billede, hvor kun de, som har de bedste muligheder for at formulere sig og udtrykke sig, får mulighed for at give deres meninger til kende (Brekke & Tiller, 2014, s. 142). Jeg har også fravalgt at lave spørgeskemaundersøgelser bl.a. pga. sproglige udfordringer. Dette ville ellers have været oplagt i forhold til at undersøge, hvor mange der f.eks. efter MiMi følte sig bedre rustet til at tage del i foreningslivet, og i forhold til hvad de havde fået ud af projektet.

4 Operationalisering af begreber

4.1 Integration

Når jeg gennem opgaven anvender begrebet integration, sker det ud fra en forståelse om, at kulturel integration drejer sig om etniske minoriteters indslusning i samfundet, fx bolig-mæssigt, socialt og sprogligt. Ordet integration betyder *forening til et hele* (Gyldendal, 2018).

Jeg mener dog at integration, handler om gensidig adaptation, hvor to parter søger at tilpasse sig hinanden og ikke blot assimilation, hvor den ene part skal tilpasse sig den anden. Assimilation er ofte den måde, som integration foregår på i det danske samfund (Gyldendal, 2018).

Jeg vil i forbindelse med ordet integration også beskrive de, som skal integreres. Jeg vil her anvende en større referenceramme alt efter, hvad jeg finder mest passende til beskrivelsen som f.eks. tosprogede, flygtninge og indvandrere, men jeg foretrækker dog begrebet nydanskere, da jeg mener, ordet er mere positivt ladet, og desuden er mere dækkende for den beskrevne målgruppe.

4.2 Foreningsliv/foreningsidræt

Dansk idræts- og foreningskultur er ganske enestående i et globalt idrætsperspektiv. Vi har en lang tradition for foreningsidræt, og DIF og DGI er uden tvivl store og stærke medspillere i idrætssammenhæng. Netop derfor skal skolen samarbejde med foreningslivet i undervisningen. Med kravet om den åbne skole skal vi som undervisere i langt højere grad inddrage muligheder, der findes i samfundet. Dette gør sig også gældende for idrætsfaget, der kan være medvirkende til, at elever f.eks. lærer mere (Undervisningsministeriet, 2018). Når jeg gennem opgaven bruger betegnelsen foreningsidræt eller foreningsliv, dækker det over et og samme begreb, som igen dækker over sport- og idrætsgrene, som dyrkes gennem foreningslivet.

Herunder vil jeg gøre rede for nogle af de grundlæggende data fra Projekt MiMi og nogle af de didaktiske overvejelser, som ligger til grund for min empiri.

5 Beskrivelse og anvendelse af empiri

Projekt MiMi havde som mål at give deltagerne mulighed for at eksperimentere med forskellige sportsgrene og idrætslige aktiviteter med ligesindede for herigennem i højere grad at blive og føle sig som en integreret del af og i foreningsidrætten.

Vi ville over et forløb på ca 12 uger præsentere deltagerne, som alle var mænd/fyre, for forskellige typer motion, sport og idræt hver torsdag i tidsrummet fra kl 14.30-15.30. I den efterfølgende time,

dvs. klokken 15.30-16.30, var det så meningen, at deltagerne selv kunne forvalte over hal og indhold. Femhøje hallen var booket til vores afbenyttelse. Vi ville, gennem kontakt til bl.a. personer i vores netværk, lokale klubber og foreninger, samarbejde med disse om, at højne integrationen af særligt nydanskere både helt generelt, men også sprogligt, socialt og mere lokalt. Vores håb var at de ville få mod på og lyst til efterfølgende at melde sig ind i en af klubberne eller foreningerne og herved opnå endnu større kendskab til, hvilke muligheder bl.a. foreningslivet og breddeidrætten i Danmark har at byde på.

Jeg blev som projektleder for projekt MiMi nysgerrig på området omhandlende nydanskernes lyst og mulighed for at indgå i klub og foreningslivet i Danmark og disses indsats i forhold til lige netop denne målgruppe. Jeg observerede undervejs i projektet, hvordan deltagerne trivedes, og hvordan de blomstrede. Jeg oplevede deres glæde og lyst til at dyrke sport og idræt og observerede, hvordan sociale relationer, som de måske ellers ikke havde indgået i, på kryds og tværs af kultur og etnicitet, opstod. Nogle blev tilmed efterfølgende medlemmer af de idrætsforeninger, som vi præsenterede dem for. De fik her oplevelsen af at være en del af et fællesskab, som vi i Danmark kender så godt, og som vi kalder typisk dansk. Deres bekymringer blev, om ikke andet så for en stund, mindre. Smilet blev større eller kom måske for første gang længe til syne, når de dyrkede idræt, og når de var sammen med andre ligesindede. Jeg så deres forståelse for dansk kultur blive større, og jeg oplevede tilmed at deres sprog og sproglige formåen, når det kommer til det danske sprog, blive større og bedre.

Knud Illeris' læringstrekant kan anvendes i illustrationen af, hvordan et værdifuldt indhold kan være med til at fremme bl.a. motivationen hos den enkelte og omvendt i samspillet med og gennem interaktionen med andre - altså f.eks. gennem meningskabende fællesskaber (Hede, 2014).

Læringstrekantens dogme er, at for at der kan opstå læring og udvikling (indhold), skal individet være motiveret herfor (drivkraft), og det skal ske i relationen og samarbejdet med andre (samspil). Dette kan sagtens overføres til skoleidrætten og foreningsidrætten, hvor interessen og lysten til at bevæge sig sammen med andre netop kan vendes til at blive en drivkraft for læring og for integrationen ved at indgå i meningskabende fællesskaber (Hede, 2014).

Fra FFM for faget idræt under temaet *Idrætten i samfundet* skal jeg som idrætslærer udvikle elevernes kendskab til idrættens organiseringsformer i Danmark samt idrættens påvirkning af samfund og kultur (Ministeriet for børn, 2014).

Der skal her arbejdes med elevernes udvikling af idrætsaktiviteter, deres viden om foreningslivet i Danmark og deres kendskab til lokalområdets idrætstilbud. Endelig skal der arbejdes med elevernes kompetencer til at skabe muligheder for sig selv og andre for at deltage i idrætsfællesskaber

(Undervisningsministeriet, 2018). Potentialerne der ligger heri vil jeg forsøge at beskrive i næste afsnit.

6 Idræts- og sportsforeningernes potentiale

Foreningsidrætten har det bedre nu end tidligere, viser en ny undersøgelse, som Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund på SDU har gennemført. Undersøgelsen viser dog, at 45 % af de danske foreninger slet ikke er repræsenteret i forhold til at have nydanskere repræsenteret i deres forening. Ydermere er det kun 7 % af foreningerne, som til trods for meget fokus og megen snak om emnet, har lavet 'særlige initiativer' for forskellige befolkningsgrupper (Elmose-Østerlund, Pedersen, & Ibsen, 2017). Disse tal stemmer ikke helt overens med den viden, vi har på området i forhold til værdien af at inkludere nydanskere i samfundet, og herved også i foreningslivet og breddeidrætten. Til gengæld stemmer de godt overens med en international undersøgelse, som konkluderer, at ud af 10 europæiske lande ligger Danmark på en 2. plads i forhold til færrest medlemmer med anden etnisk baggrund (van der Roest, van der Werff, & Elmose-Østerlund, 2017).

DIF og DGI er kendetegnet ved at være steder, hvor mennesker mødes igennem sporten og herigennem skaber fællesskaber på tværs af forskellighederne, som findes i samfundet. Der er endvidere opstået diverse diskurser i forhold til idræt og integration, som har afspejlet sig politisk og skabt muligheder i form af forskellige puljemidler, som skal støtte op om disse særlige initiativer for forskellige befolkningsgrupper, såsom Get2Sport. Der er med andre ord en del ressourcer at hente for de foreninger, som vælger at fokusere på idræt og integration (Agergaard & Bonde, 2013, s. 68-69).

Den Olympiske Komité har bl.a. sørget for at Dansk Idrætsforbund har fået midler fra en pulje på 100.000 euro, som bl.a. fodboldklubber kan få del i, hvis de aktivt gør noget for flygtninge, som fx at oprette hold til dem. Pengene går til betaling af kontingent og udstyr. En kærkommen mulighed, skulle man tro, for de "fattige" foreninger til at bidrage til fællesskabet, få flere medlemmer og dermed bedre økonomi (Hvilsom, 2016). Så hvad er det, der stopper dem i at lykkes med at hverve eller rekruttere medlemmer med indvandrerbaggrund?

Lokalt har man i Aalborg kommune valgt, at lave noget de kalder en playmaker-ordning. Ordningen fungerer som bindeled mellem kommune, foreninger og skoler. Den har til formål at styrke og igangsætte samarbejder mellem de pågældende interessenter (playmakerne.dk, 2018).

I Hjørring har man som følge af et møde i januar 2017 udarbejdet en folder, som hedder "Integration via Foreningslivet". Heri har integrationsrådet forsøgt at samle erfaringer og viden fra de forskellige

foreninger, der er i byen for netop at få flere flygtninge og indvandrere ind i foreningslivet i Hjørring Kommune til gavn for både nydanskere og for foreningerne (Ishøy, 2017).

6.1 Min oplevelse af idrætsforeningerne i forbindelse med MiMi

Det har mildt sagt været vanskeligt at få den kontakt og det samarbejde, som jeg gerne havde set med de foreninger og klubber, som vi har været i eller forsøgt at komme i kontakt med. Kun to foreninger (tre hvis vi i denne forbindelse kalder Fitnessworld for en forening) lykkedes det os at lave aftaler med, og det vurderes kun at være lykket pga. vedholdenhed og personlige relationer og netværk indenfor ovenstående. Den ene kontakt til Fodboldklubben i Hjørring, var en personlig kammerat, som jeg fik overtalt til at bruge tid på os. Han udtalte da adspurgt, at han havde en formodning om, at det muligvis ville skræmme hans medlemmer væk fra klubben, hvis der kom for mange nydanskere ind på hans hold. Han fortalte endvidere, at det at have mange indvandrere lagde et pres på foreningerne, da der, efter hans mening, er mange barrierer forbundet med denne målgruppe. Her lagde han særligt vægt på de sproglige barrierer.

Formanden: 01:29:27

“Men jeg kan også huske her i sommers. Kan I ikke huske da alle de syrere de var her? Det var jo fascinerende og pisse irriterende på samme tid ik. Men et eller andet sted. 40 syrere der mødtes herude ik, fra forskellige regioner af Syrien, som egentlig var i krig med hinanden, men her mødtes man til fodbold, og så kunne krig være krig for her spillede vi fodbold og hyggede os. Fodbold og sex er noget af det, der kan forene mennesker. [...] Og vi slikkede os jo om munden, [...] da vi så, der var nogle af dem, der var gode, men omvendt så turde vi heller ikke at røre ved dem, [...] for så kom der en bus med 60, og hvordan skulle vi så håndtere dem? Så den gode historie blev pludselig til ingen historie.” (Interview med idrætsforening i Hjørring, 2018)

I forhold til bekymringerne fra etniske danskere, som måske føler, at nogle udefrakommende træder ind over deres domæne, og dermed truer deres identitet og fællesskabet, tror jeg, at frygten kan være reel. Frygten for at miste sit fællesskab, og dét, der måske gennem år er blevet opbygget, kan desværre til tider være større end velviljen til at se nye muligheder og være åbne over for disse.

Jeg har også fundet det udfordrende særligt i forhold til, at kommunikere et bestemt budskab frem i forhold til målgruppen i MiMi. Men samtidig fandt jeg en stor styrke i, at der var flere fra samme målgruppe samlet på samme tid, da der så måske var én, som forstod noget, og en anden der forstod noget andet. På denne måde kunne de hver især hjælpe til en bredere og bedre forståelse. Dette understøttes af følgende udtalelse fra direktør Morten Mølholm fra idrætsforbundet:

“Vi er gennem årene lykkedes med at få folk fra andre kulturer til at forstå, at hvis de demokratiske foreningsdannelser skal bestå, skal man selv yde en frivillig indsats og gøre sin indflydelse gældende. Det er guld værd for integrationen og en ekstremt god måde at få ting til at fungere på i det danske samfund” (Hvilsom, 2016)

Denne udtalelse konsolideres af data fra mit interview med idrætsforeningen med følgende udtalelse:

Formand 00:30:50:

“Det hold jeg trænede sidste år, der havde vi sådan en køre-vaske-frugt-ordning [...]”

Interviewer 00:32:03:

“Men kan man ikke komme til at skræmme nogen væk med en sådan ordning? [...]”

Formand:

“Jeg tror det er med til at fastholde fællesskabet, at man har de ting. Man viser jo en vis interesse. [...] Vi skal byde ind med noget allesammen, [...] så alle bidrager til, at det her skal være en succes. Og de hold, hvor man gør dette, er de hold der har den største forældreopbakning [...]. Hvis man pakker dem for meget ind og behandler dem som et råddent æg, så tror jeg

også at integrationen misser.” (Interview med idrætsforening i Hjørring, 2018)

I modsatte lejr fortæller informant 1 om nogle af de faldgruber, som på den anden side kan opstå, når det kommer til denne type forventningspres særligt i forhold til tosprogede:

Informant 1: 01:08:03:

“Det er så svært for os (lærere) også, selvom vi har så meget erfaring med dét at få forældrene til forældresamtale f.eks. [...] De høje krav skræmmer nogen væk. [...]. Men jeg tror, det allerbedste er gode relationer mellem forældrene og klubben. [...] Man kunne samarbejde med sprogskolerne f.eks. omkring de tekster, der bliver sendt fra foreninger.” (Interview med lærer og byrådsmedlem, 2018)

Informant 1 er meget løsningsorienteret og kommer med forslag til, hvordan samarbejdet mellem forældre, foreningsliv og lærere kan gå op i en højere enhed. Måske tænker nogle foreninger som træneren i fodboldklubben, at der er for meget arbejde med denne målgruppe, mens andre igen er bange for at miste de etnisk danske medlemmer!?

Jeg forsøgte forgæves flere gange at kontakte en floorballklub i Hjørring, og jeg havde en formodning om at det ovenstående spillede en rolle her. Byens volleyballklub var i modsætning til floorballklubben meget åbne overfor vores henvendelse. Forskellen lå for mig at se i, at både min medstuderende, som var en del af projektet, og en af deltagerne, i forvejen havde kontakt til foreningen gennem eget medlemskab. Klubben var endvidere i besiddelse af nogle skønne senior medlemmer, som virkede til at have en ro og tålmodighed over sig, som uden tvivl fik MiMi drengene til at føle sig velkomne. Her blev ingen behandlet som et råddent æg. Humor, anerkendelse og små drillerier var i højsædet hos de aldrende herrer, hvilket gjorde det til et meget uhøjtideligt og rart sted at være.

Vi har alle forskelligt indhold med i vores rygsække og forskellige værdier og ting at byde på. Det er derfor vigtigt, at jeg som lærer er bevidst om disse og forholder mig hertil. Bourdieus begreber om habitus og social kapital kan være med til at ruste lærere og ildsjæle i foreningerne og styrke deres bevidsthed i arbejdet med nydanskere.

7 Bourdieu

Den franske sociolog Pierre Bourdieu har med sine teorier om habitus, kapitaler, felt og doxa en blanding af et fænomenologisk og et strukturalistisk videnskabsteoretisk syn. Anerne fra fænomenologien ses idet at hans teorier indbefatter at sociale handlinger kan "styres" og er bevidste og intentionelle. Individet er dermed selvforvaltende og selv medvirkende medskaber af egen skæbne og virkelighed. Bevidsthed bliver endvidere til gennem kropslige erfaringer og opstår ved følelsen af meningsfuldhed. Bourdieus strukturalistiske syn ses i og med, at han anser bl.a. normer, sprog, og traditioner for at være ubevidste logiske systemer, som nedarves fra kultur til kultur eller fra én generation til en anden. Disse strukturer er objektive og influerer i større eller mindre grad på individets liv og hverdag og ligger derfor udenfor individets eller aktørens indflydelse (Pedersen & Olesen, 2010).

Bourdieu inkorporerer elementer fra begge antagelser i et teoretisk og dialektisk standpunkt, hvor individ og struktur er med til at konstruere objektive sociale rum, som så igen influerer på de valg, som vi kan og vil tage i livet. Dette kalder Bourdieu for en praxeologisk teori (Pedersen & Olesen, 2010).

7.1 En håndfuld af Bourdieus begreber

Dispositioner beskrives, som de "kort", som vi hver især er blevet givet, og som vi sidder med på hånden her og nu. Det er disse "kort" som vi handler ud fra, og som bestemmer vores næste "træk". Altså med andre ord vores mulighed for at handle på en bestemt måde i en bestemt kontekst (Pedersen & Olesen, 2010).

Habitus er en slags usynlig rygsæk, som alle mennesker har. Indholdet heri består af de subjektive og kropsligt lagrede dispositioner, der ligger til grund for menneskets valg, meninger og ikke mindst vores handlinger. Disse dispositioner er skabt pga. det levede liv, og de sociale erfaringer vi har gjort os heri og herigennem. Dette betyder med andre ord, at vores habitus udvikles i et socialt spil med andre og har indvirkning på alt, hvad vi foretager os i vores hverdag (Pedersen & Olesen, 2010).

Et menneskes habitus udfolder sig bl.a. i det, Bourdieu beskriver som et *felt*. Feltet er det rum i samfundet, hvor aktøren handler og agerer i. Feltet kan være det netværk eller de relationer, man som individ indgår i som f.eks. skolen, idrætsforeningen eller arbejdspladsen (Pedersen & Olesen, 2010).

Hvert felt har sin egen *doxa*, som er de uskrevne spilleregler og fælles forforståelser, som aktørerne finder socialt acceptable. Felter kan derfor siges at besidde en egenlogik. Der kan opstå stridigheder eller ambivalens hos individet, hvis ét bestemt felts doxa modstrider et andet felts doxa, f.eks. i

forbindelse med traditioner og religion. Der foregår hele tiden sociale dominansforhold i de pågældende felter. Dette bevirker, at der udøves *symbolsk vold* mellem en dominerende (f.eks. underviser) og en domineret (f.eks. elev/studerende) part (Pedersen & Olesen, 2010).

Kapitaler handler om magt, status og social position i samfundet. Det mest grundlæggende begreb er den symbolske kapital. *Symbolsk kapital* handler så at sige om udbud og efterspørgsel. Dét der har værdi i én gruppe, og som opfattes som værende værdifuldt for at være en del af en given kontekst her og nu. Det er med andre ord de egenskaber, som er knyttet til en person i en given sammenhæng (Pedersen & Olesen, 2010). Herunder hører;

- **Økonomisk kapital, som handler om økonomisk velstand og materialistisk rigdom.**
- **Social kapital, som omhandler de netværk og den indflydelse, den enkelte har eller har mulighed for at aktivere. Dette kan være i kraft af eller gennem f.eks. medlemskab af foreninger loger eller lignende.**
- **Kulturel kapital, som handler konkret om f.eks. bøger, kunst, musik, et dannet sprog og uddannelse. Den kulturelle kapital kaldes også uddannelseskapital og formidles eller nedarves til næste generation. Bourdieu mener, at særligt uddannelsesinstitutioner er med til at undertrykke og fastholde aktører i en bestemt kulturel kapital (Pedersen & Olesen, 2010).**

Hvor Bourdieu beskriver individ i forhold til samfundet og de sociale strukturer, vi indgår i, søger Jan Tønnesvang at forklare nogle af de basale psykologiske behov, som alle individer har, og vores mulighed for at drage positiv nytte heraf.

8 Psykologisk ilt

Fælles for alle mennesker er, at vi har behov for, at blive anerkendt som den vi er, og for det vi kan. Vitaliseringsmodellen har netop fokus på den anerkendende tilgang i forhold til den enkelte eller gruppens behov. Indenfor bl.a. idrætten vil disse behov komme til udtryk gennem de kropslige, personlige og sociale behov. Alle mennesker har behov for autonomi, relaterethed, kompetence og mening. Opfyldes disse behov ikke, kan individet have svært ved at danne psykologisk ilt, og netop den psykologiske ilt er vigtig, når vi snakker vitalisering. Det er nemlig bl.a. psykologiske behov, der driver mennesker, og giver dem lyst til at udforske livet. De psykologiske grundbehov kommer til udtryk som "fire rettetheder" (Tønnesvang & Hedegaard, 2017).

8.1 De fire rettetheder

- **Den selvhenførende rettethed – ”se mig, som den jeg er”. Behov for autonomi.**
- **Den andenhenførende rettethed – ”Vis mig, hvem/hvad jeg kan blive”. Behov for mening.**
- **Den fællesskabshenførende rettethed - ”Lad mig høre til ligesom dig”. Behov for at høre til.**
- **Den mestringshenførende rettethed – ”Giv mig passende udfordring”. Behov for at mestre (Tønnesvang & Hedegaard, 2017)**

Efter de fire rettetheder tilføjer Tønnesvang begrebet *iltende realitetskorriger*ing, som beskriver, hvordan læreren hjælper eleven til at få et så realistisk og virkelighedsafstemt selvbillede som muligt. Et forvrænget selvbillede giver eleven udfordringer, når det drejer sig om at udvikle reelle handle- og præstationsmæssige fremskridt (Tønnesvang & Hedegaard, 2017, s. 10).

Jeg vil herunder analysere og opsamle de data, som jeg indtil videre har fundet frem til ved hjælp af de hidtidigt fremhævede teorier og empiri.

9 Delanalyse

Med hensyntagen til og med øje for uvisheden om deltagerens forskellige niveau og behov, har jeg i planlægningen af selve projektforløbet haft de ”fire rettetheder” og vitaliseringsmodellen i baghovedet. Jeg vil som lærer gerne skabe et godt vitaliseringsmiljø, der udfordrer eleverne tilpas meget til selv at ville, kunne og turde eksperimentere og dermed bidrage til egen udvikling. Giver jeg, særligt som idrætslærer, ikke elever og deltagere plads og mulighed for selv at lege og eksperimentere, risikerer jeg at skabe et miljø uden tilpas dele af fx afveksling og kamp, hvor eleverne ikke møder medspillende modspil, og risikerer derved, at den enkeltes behov og mulighed for udvikling ikke bliver opfyldt (Tønnesvang & Hedegaard, 2017).

Jeg finder det absolut essentielt, at inddrage deltagere så meget som muligt i processer der handler om didaktiske overvejelser og indholdet i undervisningen. Dette så de forstår, hvorfor vi gør, som vi gør. I denne proces tænker jeg, at vitaliseringssamtalerne med elever og/eller deltagere kan være særligt frugtbar. ”Hvorfor er det vi laver det her? Hvad vil vi når...? Forstår I meningen med det? Hvordan hjælper vi hinanden til at blive bedre?” Disse spørgsmål kan være med til at give deltagerne et metaperspektiv, så de bliver bevidste om, hvordan de hver især lærer bedst, med hvem osv. Det giver undervisning, idræt og indholdet heri et større didaktisk sigte, når undervisere i højere grad indtænker at involvere elever og deltagere i planer og tanker, samt giver dem plads til også selv at reflektere og eksperimentere.

Formanden: 00:46:17

*“Man kunne også tage nogle af de store elever og give dem noget ansvar, og spørge dem om, hvem interesserer sig helt vildt for fodbold herinde? Så kunne det være, at der var tre elever, som i stedet for matematik, kunne undervise de små i fodbold eller håndbold. [...] De ville da vokse 100 meter.”
(Interview med idrætsforening i Hjørring, 2018)*

Formanden foreslår via hans udtalelse at lærere i højere grad bør udnytte elevernes potentialer og på denne måde arbejde ud fra et “mesterlæreprincip”, hvor de ældre elever underviser de yngre. På denne anvendes den andenhenførende rettethed, ved at de store elever bliver forbilleder og viser de yngre elever, hvad de kan blive eller gøre. På samme tid arbejder vi med den mestringshenførende rettethed i og med at de store elever får passende udfordringer, som de tilmed har en interesse i. Endvidere sker der en realitetskorrigering, hvor eleven anerkendes, for den han/hun er via den selvhenførende rettethed.

9.1 Fællesskab og netværk

For at skabe et godt miljø, skal deltagerne have kendskab til de fælles spilleregler - som også kan udtrykkes gennem Bourdieus begreb om doxa - som forventes, at vi har til hinanden omkring fx. god etik og moral. De skal vide, hvor stor betydning det har, at behandle hinanden ordentligt, hjælpe hinanden, anerkende hinanden og vise hinanden tillid. Alt dette er med til at styrke fællesskabet og relationerne heri, og er med til at give elever og deltagere lyst til at involvere sig i hinanden og hjælpe, så fx Morten, som mestrer volley, kan hjælpe Abdi, som har svært ved at lave fingerslag, med at slå rigtigt til bolden. Dette giver så måske igen Abdi lyst til hjælpe Morten med matematikafleveringen, som han tilfældigvis mestrer. Herved oplever eleverne/deltagerne et perspektivskifte og får en følelse af at være gensidigt afhængige af hinanden, hvilket så igen vil afspejle sig positivt på fællesskabet eller i relationerne.

På denne måde kan der skabes velvilje og lyst til at hjælpe og støtte hinanden. Et godt og anerkendende miljø eller felt med både talte og udtalte regler omkring god etik og moral, altså doxa, kan virke afsmittende og tilmed styrke fællesskabet, feltet, uden for klassen eller foreningsidrætten, altså relationerne. Dette styrker deslige følelsen af at være gensidigt afhængige af hinanden, hvilket lige præcis denne målgruppe måske har særligt behov for. De har som flygtninge kun en begrænset kapital særligt set i relation til kulturel og økonomisk kapital, idet de bl.a. er

kommet til et land, hvor de måske ingen kender eller kun kender få, ikke kender sproget og måske har få økonomiske ressourcer til rådighed. Derfor har denne målgruppe måske i særlig grad brug for at vide, hvem de kan trække på i forskellige situationer, som de kommer ud for, så deres kapitaler kan styrkes og de dermed får en følelse af at kunne mestre livet og begå sig i dette. Hjælpetræneren udtaler følgende, da vi snakker om, hvad indflydelse det har, at foreningslivet søger økonomisk støtte via f.eks. forebyggelsespuljen:

Hjælpetræner: 01:13:40

“Men det betyder også meget som forældre, at en klub gør det for mit barn, så man føler sig velkommen.” (Interview med idrætsforening i Hjørring, 2018)

Alle mine data peger på, at der skal nogle personer til, som har de ressourcer og den lyst, der skal til for at kunne hjælpe med integration.

“Bare det at komme op til fodboldbanen kan være en udfordring, så der skal være nogen, der kan tage vedkommende i hånden og tage ham eller hende med til idræt,” (Eskebjerg, 2017)

Det er vigtigt at have en idé om, hvem der fx. i sit netværk kan aktiveres for at støtte i de situationer, hvor der måtte være behov for dette. Om det så drejer sig om at vide hvor man skal gå hen, hvis man vil spille fodbold, eller hvor man kan henvende sig, hvis man skal bruge hjælp til andet. Dette er præcis nogle af de ting jeg håber på at have opnået gennem og med projektet, og jeg ved bl.a. at en eller to f.eks. er blevet meldt ind i Volleyklubben, og finder stor værdi heri, hvilket i sig selv vil generere social og kulturel kapital (Seippel, Sisjord, & Strandbu, 2016). En af mine deltagere har efterfølgende udtalt følgende, som understøtter ovenstående, i et interview:

“Jeg har lært sproget gennem idræt. Jeg har mødt mange mennesker gennem volleyball, og har lært om dansk adfærd og kultur gennem idrætten,” (Eskebjerg, 2017)

10 Relationens betydning

10.1 Louise Klinge

Louise Klinge (Klinge, 2017) beskriver i sin Ph.d.-afhandling fra 2016, hvor vigtigt det er at læreren er i stand til at skabe og fastholde gode relationer til eleverne, hvilket er altafgørende for elevers trivsel og læringsudbytte. Hun har som en af de første forsket i relationskompetence og efterfølgende forsøgt at kortlægge, hvilke betingelser der bør være tilstede, for at læreren kan agere relationskompetent. Jeg vil her fremhæve tre af disse dimensioner, som Klinge beskriver.

Den første dimension omhandler lærerens evne til at udsende passende afstemmere og skælde mindre ud. Det være sig et smil eller det at kropssproget og intonationen passer til den givne situation. Den næste dimension er den omsorgsetiske, som handler om lærerens evne til at drage passende omsorg for den enkelte elev i en given situation. Og endelig handler den sidste dimension om lærerens evne til at understøtte elevernes psykologiske behov såsom; selvbestemmelse, kompetence og samhørighed (Klinge, 2017, s. 123-178). Louise Klinge fastslår dog, at relationskompetence ikke kan kvalificere lærerne alene til at gøre et godt stykke arbejde.

Dansk Clearinghouse har med deres internationale studier deslige fastslået vigtigheden af relationskompetence. De har i deres undersøgelse ligeledes fundet frem til, at didaktisk kompetence og klasseledelseskompetence er afgørende for læreres arbejde.

10.2 Dansk Clearinghouse om relationskompetence

“De narrative syntesene peger mot at lærerens positive sosiale interaksjon med elevene har bakgrunn i en sentral relasjonskompetans som kan øke elevlæringen. Denne læreren utøver elevstøttende ledelse som fremmer elevaktivering og elevmotivering, som gir eleven mulighet til å oppøve selvstyre, og hvor det tas hensyn til forskjellige elevforutsetninger. Dette øker både det faglige læringsutbyttet i form av f.eks. større motivasjon og autonomi. Det gode forholdet mellom lærer og elev er basert på at læreren utøver respekt, toleranse, empati og interesse for elevene. Synet på elevene er preget av at alle har et potensial for å lære, som individuelt lærende.” (Nordenbo, Larsen, Neriman, Wendt, & Østergaard, 2008, s. 66).

Det, at en underviser er i besiddelse af relationskompetence (, regelledelseskompetence og didaktisk kompetence), har Dansk Clearinghouse gennem forskningskortlægning og ud fra narrative synteser påvist, bidrager til læring hos børn og unge. Ikke nok med at relationskompetence påviseligt højner læringen, så skabes der også større motivation hos den enkelte, når der med udgangspunkt i den

enkeltes styrker og kompetencer tages hensyn til de forudsætninger, som den enkelte bringer ind i relationen og fællesskabet, klassen eller holdet.

11 Delanalyse

Tønnesvang tillægger ligesom Klinge relationen stor betydning i sin teori. Han beskriver, hvordan vi gennem en anerkendende tilgang "danner" psykologisk ilt. Med udgangspunkt i særligt den selvhenførende og den fællesskabshenførende rettethed understreges endvidere vigtigheden af, at mennesker har brug for at føle sig accepteret, være en del af noget, mestre og blive udfordret passende. Dette skal ske før, man kan motiveres til og have lyst til at være nysgerrig på livet, andre mennesker og det at lære nye ting.

Dette gøres bl.a. ved at udvise oprigtig interesse for det menneske, man står overfor eller har med at gøre. Ved at spørge ind til den andens liv og interesser, giver man dem mulighed for at fortælle om sig selv, og giver den anden en følelse af at være noget værd, altså skabes der psykologisk ilt gennem den dimension, som Klinge kalder den omsorgsetiske. Dette var også en medvirkende faktor til, at jeg prioriterede at være med til deltagerens kulturdag og bruge tid på at snakke med Mette (underviser) fra AVU. Jeg vægtede at lære navnene på deltagerne og vide, hvem der kom fra hvor. Denne viden brugte jeg til at sætte mig en lille smule ind i deres kultur, særligt den syriske, som jeg ikke følte jeg havde nok indsigt i. Hvis et menneske mødes med forståelse og respekt er der ifølge Klinge større sandsynlighed for, at de vil gøre det samme, når de står overfor, som i dette tilfælde, den danske kultur og menneskene i den.

11.1 Sprog og kultur

Fodboldformand Claus Abildgaard fra Benløse IF Fodbold har i et interview, omkring hvordan de arbejder med og ser på integration i deres forening, udtalt nedenstående:

»Fodbold er ukompliceret. Nogle af syrerne taler dansk, nogle gør ikke, men fodbolden taler ligesom sit eget sprog, og de spiller noget fodbold og er glade. Det er fint, for mit indtryk er, at de sidder rimelig meget på deres eget værelse« (Hvilsom, 2016)

Udtalelsen understøtter tesen om at der er noget kulturdannende over f.eks. fodbold og idræt i det hele taget. Dens nytteværdi alene kan være medvirkende til dannelsen af psykologisk ilt idet,

idrætten får én til at komme ud ad døren og medvirker til at skabe glæde, jævnfør det tidligere eksempel om syrerne, der talstærkt kom til idrætsforeningen og spillede fodbold for hyggens skyld.

Én af mine deltagere havde næsten hver gang sin søn med. De var blevet familiesammenført for nyligt og drengen, hverken forstod eller snakkede dansk. I stedet for at se det som et problem at han havde drengen med, valgte jeg igen med udgangspunkt i den omsorgsetiske dimension at inddrage sønnen i vores træninger. Nogle gange spillede han fodbold med os, andre gange hjalp han mig med at opspore nøgler eller finde bolde. På denne måde blev både far og søn en del af fællesskabet. De begge følte sig som en del af gruppen, og dét at vi kunne rumme ham og hans virkelighed - i dette tilfælde at han var nødt til at have sin søn med - gjorde, at han blev en af de faste deltagere, der stort set kom hver gang. Med fokus på at skabe gode relationer til deltagerne og at styrke relationerne blandt deltagerne internt, lykkedes det at lave et *doxa*, som var gældende i lige netop dette fællesskab.

Informant 1: 00:44:42

“Sport er den nemmeste måde at komme ind på livet af hinanden [...]. Hvis børnene er parate til at dyrke en form for sport, tror jeg, at det er den nemmeste måde at skabe sociale relationer. [...] Læringen om kulturen starter her.” (Interview med lærer og byrådsmedlem, 2018)

Informant 1 henviser med ovenstående udtalelse til det dannelsesmæssige potentiale, som ligger i idrætten. Særligt henviser han til, at børnenes relationskompetence styrkes, og at der foregår en social læring omkring kulturen. Forventninger og krav, der bliver stillet på idrætsbanen, er gode og kan overføres til klasselokalet, og til hvordan man opfører sig på samfundsplan. Elevens felt bliver udvidet, samtidig med at han/hun opnår en udvidelse af sine dispositioner, som gør ham/hende i stand til at handle passende i en given situation. Dette sker alt sammen samtidig med, at der skabes psykologisk ilt, idet eleven oplever at blive mødt i omsorgsetiske relationer, som fordrer til selvbestemmelse, kompetence og samhørighed.

11.2 Betydningen af relationskompetence

Jeg har haft en del fokus på min egen relationskompetence i Projekt MiMi, særligt fordi dette punkt er en af mine styrkesider indenfor arbejdet med mennesker. Derforuden har jeg trukket på mit netværk i forhold til at få kontakt til klubber eller foreninger og for at opnå samarbejde med disse.

Jeg er med andre ord i besiddelse af nogle dispositioner, som jeg forstår at anvende i de felter, som jeg bevæger mig rundt i. Jeg har haft respekt for og viden om de mange forskellige doxa som uundgåeligt er til stede, når forskellige kulturer samles. Jeg har deslige forsøgt at anvende min viden om de fire rettetheder, og hvad indvirkning det kan have for et menneske at blive mødt med oprigtig nysgerrighed, interesse og uden fordomme. Med tanke om at jeg selv har været projektleder og tovholder for MiMi og med tanke om, at min rolle som underviser kan skævvride "magtforholdet" i relationen, har jeg været bevidst om at undgå at udøve symbolsk vold. Jeg har sammenlignet med deltagerne været i besiddelse af en stor symbolsk kapital, som jeg endvidere har haft i spil særligt i forhold til det tværprofessionelle samarbejde.

"For eksempel kan en idrætsforening arbejde sammen med en social forening, fordi de kan noget forskelligt. Idrætsforeningen kan byde på fællesskab og fysisk aktivitet, mens den sociale forening i højere grad kan oplyse flygtningene om, hvad det vil sige at være i en forening." (Eskebjerg, 2017)

Hjælpetræneren fra mit andet interview, mener dog godt, at der her kunne være tale om én person, som varetog begge disse roller:

Hjælpetræner: 00:22:40:

"Man skal ikke underkende værdien af, at tage hjem til disse familier og drikke en kop kaffe og gøre en ekstra indsats for at få deres børn med og evt. hente dem" (Interview med idrætsforening i Hjørring, 2018)

Alle informanter lægger vægt på at en rollemodel eller ildsjæl, som har et ben solidt plantet i begge kulturer, kan være afgørende for at styrke samarbejdet og lysten til at indgå i foreningslivet. Dette understøtter endvidere vigtigheden af min relationskompetence som lærer, da det stiller endnu højere krav til særligt den omsorgsetiske dimension, også når det kommer til forældrene.

Netop samarbejdet har været af uvurderlig karakter i Projekt MiMi. Hvis ingen havde haft et ønske om at samarbejde, havde der fra begyndelsen ikke været noget Projekt MiMi. Samtidig kunne jeg godt have ønsket mig et bedre samarbejde med foreningerne, men den slags, ved jeg af erfaring, tager tid - mere tid end jeg havde at gøre med.

Én ting er, at klubber og foreninger får besked på fra politisk hold, at nu skal de være med til at forbedre integrationen i Danmark, noget andet er det altså være i stand til at udføre det i praksis.

”Vi kunne virkelig godt bruge noget sproghjælp. For eksempel til indmeldelsesblanketter eller Conventus, der kan være svært at forstå, når man ikke taler dansk,” siger Ea Løth, formand for Lundergård Idræts- og Ungdomsforening.” (Eskebjerg, 2017)

Vi kan som samfund ikke forvente, at de frivillige trænere, som har stor kapital på området, der hører til fodboldtræning og mestringshenførende rettetheder, nødvendigvis er i besiddelse af stor socialpædagogisk kapital. Man kan ikke forudsætte, at de frivillige fra foreningerne forstår, hvad der medvirker til større sproglig kapital eller skaber psykologisk ilt, når det kommer til arbejdet med nydanskere og integration. Det kræver viden og indsigt, og det er desuden en forudsætning, at man som menneske har lyst til at arbejde med målgruppen og samarbejde med andre aktører om og for at opnå gode resultater.

Relativt kort tid efter at projekt MiMi var opstartet, blev jeg af deltagerne og efterfølgende af underviseren på AVU inviteret med til at komme op på AVU og deltage i en særlig kulturdag, hvor de gennem bl.a. fremlæggelser skulle formidle viden om deres forskellige kulturer på en lidt uformel måde. Jeg kunne desværre kun nå at være med til den afsluttende del af arrangementet pga. timer på UCN, men jeg fornemmede, at det betød meget, at jeg dukkede op og prioriterede at komme til noget af arrangementet frem for slet ikke at komme. Jeg øjnede her muligheden for at vise min involvering og min interesse i dem og deres liv, og tænkte endvidere, at dette var en chance for at agere relationskompetent. Det viste sig at have en positiv effekt, og fyrene gav udtryk for, at det betød rigtig meget for dem, at jeg var kommet og havde vist interesse. Deslige viste det sig gavnligt i og med, at underviseren fra AVU og jeg selv fik styrket vores relation til hinanden. Vi delte og udvekslede erfaringer, og vi fik lidt navne og info på plads omkring deltagerne. Hun fortalte lidt om hendes indsigt, viden og erfaring med deltagerne og målgruppen generelt, og jeg gjorde det samme. Jeg fornemmede allerede inden denne dag, at denne underviser i særdeleshed var i besiddelse af en misundelsesværdig portion relationskompetence. Nedenstående uddrag er fra min logbog og udspillede sig 2. gang, vi mødtes i Femhøje hallen:

Uddrag fra logbog 10 november 2016

Situation: Mette kiggede forbi i dag. Der bliver krammet og givet kindkys, både da hun kommer, og da hun går. Mette henvender sig til Achmed og spørger; "Kommer du hjem og spiser på lørdag, Achmed?" Achmed svarer; "Ja, selvfølgelig gør jeg det, mor!"

Mange af deltagerne, særligt de arabiske og muslimske fyre, kalder Mette for mor og er tydeligt MEGET glade for Mette!!!

Jeg vil i følgende afsnit komme med bud på, hvilke handlingsforslag, der kunne være udbytterige i forhold til idrætsfagets samarbejde med foreningsidrætten omkring integration.

12 Diskussion og interventionsforslag

Som idrætslærere skal vi ifølge FFM kvalificere elever efter 5. klasses trin til at kunne deltage aktivt i idrættens kultur og fællesskab. Dette stiller store krav til idrætslærerens evne til at kunne samarbejde på kryds og tværs af organisationer, og oplagt er det selvfølgelig i højere grad at samarbejde med foreningsidrætten. På den ene side åbner dette op for muligheden for at komme ud i idrætsforeningerne med eleverne. De lokale klubber og foreninger, kunne også i stedet lave træning/undervisning for og med eleverne på skolen. Dette kan være med til at vække elevers nysgerrighed og udvide deres kendskab til de lokale tilbud i forhold til idræt og sport, hvilket går godt i spænd med målet om den åbne skole. Samtidig kan dette være en medvirkende faktor til, at den enkelte elev, uanset nationalitet, får øje på egne styrker. Herved øges den sociale og kulturelle kapital eller følelsen af kompetence jævnfør den mestringshenførende rettethed. Det er dog en proces, der tager tid. Jeg skal som lærer uden tvivl være mere bevidst om styrkerne men også udfordringerne i forbindelse med f.eks. at præsentere elever, og særligt nydanske elever, for foreningsidrættens mange muligheder.

Vi skal igennem idrætsundervisningen være med til at øge elevernes kendskab og viden på området. Vi kan dog ikke blot nøjes med at fortælle dem om, hvilke tilbud der findes. Vi må vise dem disse muligheder og åbne deres horisont for, hvad der findes og samtidig være dygtige til at få øje på den enkeltes potentiale - måske inden for en bestemt sportsgren. Dette gøres bl.a. ved at anvende afstemmere til at opmuntre og gøre eleven bevidst om egne kompetencer og ressourcer. På den anden side stiller dette store krav både til idrætslærerens lokalkendskab til, hvor eleverne kan henvende sig og lærerens omsorgsetik og kendskab til eleverne. Samtidig skal læreren gerne kende til de begrænsninger, som nydanske familier tit har. Læreren skal kende til mulighederne for at

ansøge om økonomisk støtte til betaling af udstyr og kontingent for de, som måske ikke har så stor økonomisk kapital til rådighed.

På en anden skole i Hjørring, hvor de også har mange nydanskere, fortalte en lærer mig, at de bevidst inkluderer børnene fra modtagerklasserne i de almene idrætstimer. De mener, at børnene gennem en mere legende tilgang, som tit findes i idræt, fremmer særligt den sproglige indlæring og styrker relationerne og integrationen blandt særligt de nydanske børn. Dette finder jeg særdeles overførbart til min egen fremtidige praksis som idrætslærer - altså at udnytte det mere legende og inkluderende element, som idrætsundervisningen har at tilbyde. Jeg ville i så fald lægge fokus på småspil og aktiviteter med mange sproglige gentagelser og tydelig gestik. På denne måde ville sproget ubevidst blive trænet og samtidig ikke være betydningsbærende i forhold til indholdet og deltagelsen.

Det kunne også være en idé, at lave en dans eller en akrobatisk opvisning, som vi bevidst valgte at fremvise for forældrene. Forinden skulle eleverne selv være med til at lave indbydelser til forældrene og oversætte dem til de aktuelle sprog, hvorefter vi efterfølgende slutter af med en BYO²-“integrationsfest”, hvor hver familie hver især skulle tage en ret med.

Samarbejde og vidensdeling på tværs af skoler og kommuner burde vægtes højere, så vi på denne måde højner fagligheden blandt idrætslærere. Jeg ville forsøge at presse på for, at vi i Hjørring fik en ordning ligesom Aalborgs Playmakerordning selvfølgelig med vægtning på bindeleddet mellem foreningsidrætten og skolen. Der bør i folkeskolen være en større vægtning af tosprogede ressourcepersoner i skoleregi for at lette kommunikationen med tosprogede forældre, da dette er en særlig stor udfordring i arbejdet med nydanske familier. Læreren kan dog forklare foreningsidrættens nytteværdi for forældrene og prioritere at inddrage dette som emne til f.eks. skole-hjem-samtalerne.

Man kunne også med fokus på tværprofessionelt partnerskab inddrage aktører som Venligboerne mhb. på brobygning mellem instanser. Venligboerne er en organisation, som gør et enormt stort socialt stykke arbejde når det kommer til indvandrere og integration. Her ligger deslige en oplagt mulighed gemt i og med, at de har et stort ønske om at hjælpe særligt nydanskere og ofte mange frivillige ildsjæle, som kan og vil investere tid i integrationsarbejde. Venligboerne ville kunne hjælpe i forhold til at aktivere ressourcepersoner, og har et stort netværk af både frivillige og nydanskere, som ønsker at være en del af noget.

² BYO står for Bring Your Own: Tag dit eget med

13 Konklusion

Jeg vil her til sidst komme med nogle bud på, hvad, jeg gennem mit bachelorprojekt har fundet frem til måske, vil kunne være med til at skærpe samarbejdet særligt mellem skoler og foreningslivet omkring integration.

I Danmark er stort set alle vokset op med foreningslivet på en eller anden måde. Det er en stor del af vores kultur. De fleste indfødte danskere kender sikkert til barndoms minder, som omhandler et iskoldt glas rød saftvand og friturestegte fritter efter træningen eller kampen i hallen. Mange danskere har gået til en eller flere former for sport som barn, og forældrene ser det som en naturlig ting "at gå til noget". Det er en del af den almene dannelse, vil nogen mene, men det rummer også så meget mere end det. Værdien i at finde ud af, at man er god til noget – at mestre noget og være en del af noget, som er større end én selv - fællesskabet -, det er dét, foreningsidrætten bl.a. kan.

Mine data peger dog i retning af, at der skal nogle udefrakommende til for at løse nogle af udfordringerne omkring nydanskere og integration. En sådan person skal gerne selv have erfaring med målgruppen og til tider turde udfordre og afsøge mulighederne. Kommuner og jobcentre rundt om i landet er i besiddelse af en del ressourcer, og de fleste arbejder i forvejen med at forbedre integrationen. I Hjørring kommune findes initiativer, som omhandler motion og integration af borgere. Disse initiativer går dog mest på dannelsen af psykologisk ilt og et fysiologisk eller neurologisk behov for motion, såsom en tur i styrkecentret. De går desværre ikke så meget på at styrke den sociale og kulturelle kapital. Men her ligger der et stort potentiale gemt for et bindeled.

Der bør stilles meget mere skarpt på samarbejdet mellem f.eks. skoler, kommune og foreningslivet. Dette for at bygge bro mellem de, som har en stor viden om målgruppen, og som i disse år får tilført en del ressourcer, og de som i praksis kender til det dannelsesmæssige potentiale, som ligger i idræt og sport, og som allerede er at finde ude i de danske sports- og idrætsforeninger.

Fra politisk hold ser man måske nok mulighederne, når det kommer til idrætten som arena for integrationen, men der er behov for at finde og/eller uddanne udøvere, som i praksis har forstand på, hvad det vil sige at arbejde med idræt og integration, eller bare integration. Derefter er det for mig at se essentielt, at de, som har denne viden om arbejdet med integration, kommer ud i foreningerne og klubberne, og giver det videre. De skal være i stand til at videreformidle budskaberne og den viden, som de ligger inde med, så det kan omsættes til praksis. Et ønskescenarie kunne være at alle klubber og foreninger havde en integrationsansvarlig medarbejder, som var uddannet til at lave opsøgende integrationsarbejde i idrætsforeningerne, hos kommunerne og ude på skolerne. Én som ligesom kæder det hele sammen, og som har funktion som en slags tovholder. Her er det vigtigt ikke at glemme de uddannelsesinstitutioner og skoler, som henvender sig til

voksne. Her sidder nemlig et enormt rekrutteringspotentiale af unge og ældre mænd og kvinder, som mangler indsigt i dansk idrætskultur, og som desuden er forældre til vores elever i folkeskolen.

Hvis vi får fat på de tosprogede børns forældre allerede på sprogskolerne, AVU, FVU og VUC, er der større sandsynlighed for, at vi kan styrke integrationen, og vi får på denne måde præsenteret forældrene for nogle af mulighederne i det danske foreningsliv, som de måske ikke var bekendte med før, og på denne måde bygget bro mellem fritid og skole.

Alt hvad der er ukendt kan som bekendt virke farligt, skræmmende og tilmed mærkeligt, og man opsøger jo ikke ligefrem det farlige og mærkelige og putter sine børn derhen. Skal man have fat i børnene, kræver det derfor, at vi får fat i forældrene og gør et stykke arbejde for dette.

Breddeidrætten kan til tider virke ekskluderende, hvis ikke man har den "rigtige" kapital. Der er ofte et stort fokus på talentudvikling og konkurrence, hvilket kan være medvirkende til at lægge pres på mennesker, som måske gerne vil dyrke idræt og motion for at ventilere - få psykologisk ilt. Idræt og motion skal først og fremmest være sjovt, og så kan det andet komme senere. Her har danske idrætsforeninger efter min mening stadig meget at lære, men i særdeleshed også meget at tilbyde. Og der er gode incitament - for der følger økonomi og dermed ressourcer med, for de som i sidste ende vælger at lave disse initiativer for integration.

14 Referencer

Agergaard, S., & Bonde, H. (2013). *Integration gennem kroppen. Idræt, etnicitet og velfærdspolitik*. København: Museum Tusulanums forlag.

1, I. (6. Marts 2018). Interview med lærer og byrådsmedlem. (L. Sortfeldt, Interviewer)

Brekke, M., & Tiller, T. (2014). *Læreren som forsker*. Århus: KLIM.

Elmose-Østerlund, K., Pedersen, M. R., & Ibsen, B. (21. Marts 2017). *Foreningsidrætten anno 2015 - Status og udviklingstendenser*. Hentet fra Dansk Idrætsforbund: <http://www.dif.dk/da/nyt/dif-nyheder/2017/marts/20170308-idraetsforeningerne-lever-og-har-det-godt>

Eskebjerg, O. E. (23. Januar 2017). *Foreninger skal samarbejde om integration*. Hentet fra www.dgi.dk: <https://www.dgi.dk/foreningsledelse/artikler/foreninger-skal-samarbejde-om-integration>

Formand, Træner, & Hjælpetræner. (13. Marts 2018). Interview med idrætsforening i Hjørring. (L. Sortfeldt, Interviewer)

Hede, P. B. (2014). *Pædagogisk idræt - Læring og bevægelse i skole og fritid*. Viborg: Dansk Psykologisk forlag.

Hvilsom, F. (26. Januar 2016). *Politiken*. Hentet Februar 2018 fra www.politiken.dk: <http://politiken.dk/sport/fodbold/art5608304/Danske-sportsklubber-f%C3%A5r-100.000-olympiske-euro-til-flygtningeidr%C3%A6t>

Ishøj, R. (16. Januar 2017). <https://integration.hjoerring.dk/integrationsraadets-aktiviteter/temaaften-integration-via-foreningslivet-2017/>. Hentet fra hjoerringkommune.dk: https://integration.hjoerring.dk/media/15680/folder_integration-via-foreningslivet_endelig-udgave.pdf

Klinge, L. (2017). *Lærers Relationskompetence - kendetegn, betingelser og perspektiver*. Frederikshavn: Dafolo A/S.

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *Interview - introduktion til et håndværk*. København: Hans Reitzels forlag.

Ministeriet for børn, u. o. (23. Januar 2018). www.emu.dk. Hentet fra Undervisningsministeriet: <https://www.emu.dk/sites/default/files/Idræt%20-%20januar%202016.pdf>

Nordenbo, S., Larsen, M., Neriman, T., Wendt, E., & Østergaard, S. (2008). *Lærerkompetencer og elevers læring i førskole og skole*. København: Dansk Clearinghouse for Uddannelsesforskning.

Pedersen, P. M., & Olesen, S. G. (2010). *Pædagogik i sociologisk perspektiv*. Viborg: ViaSysteme.

playmakerne.dk. (11. Marts 2018). *Aaben Aalborg.dk - lærings- og dannelses tilbud*. Hentet fra <https://playmaker.nemtilmeld.dk/>: <https://playmaker.nemtilmeld.dk/>

Rasmussen, P. N. (22. Marts 2018). <http://www.bevaegdigforlivet.dk/kommunesamarbejde>. Hentet fra Bevæg dig for livet: <http://www.bevaegdigforlivet.dk/kommunesamarbejde>

Ritzau. (8. Januar 2017). *Udlændingedebat kan øge risiko for højreekstremistisk angreb*. Hentet April 2018 fra SN.dk - en del af Sjællandske Medier: <https://sn.dk/Danmark/Udlaendingedebat-kan-oege-risiko-for-hoejreekstremistisk-angreb/artikel/626008?rss>

Seippel, Ø., Sisjord, M.-K., & Strandbu, Å. (2016). *Ungdom og idrett*. Oslo: AiT Bjerck AS.

Tønnesvang, J., & Hedegaard, N. (1. Marts 2017). *Vitaliseringsmodellen - en introduktion*. Hentet fra www.au.dk:
http://pure.au.dk/portal/files/56814599/Vitaliseringsmodel_Introduktion_T_nnesvang_Hedegaard.pdf

Undervisningsministeriet. (21. april 2018). www.emu.dk. Hentet fra Vejledning for faget idræt:
<https://www.emu.dk/modul/vejledning-faget-idr%C3%A6t#afsnit-4-faget-idraets-kompetenceomraader>

Bilag 1

Interviewguide til interview af informant 1

Jeg vil gerne lave minimum ét semistruktureret kvalitativt interview med samtaleform og med særligt henblik på, hvad der virker, når vi taler om integration (Kvale). Jeg har valgt informant 1 som fokuspersion, da han har førstehåndserfaring med, hvordan det er at skulle integreres i Danmark, og ovenikøbet selv er uddannet lærer og idrætslærer. Han underviser de nydanskere. Dvs at han også har førstehåndserfaring med, hvad det vil sige at være med til at integrere unge nydanskere i folkeskolen. Informant 1 arbejder på en skole i Hjørring, som er en meget multietnisk skole, og som tilfældigvis har en idrætsforening som sin nærmeste nabo. Informant 1 er selv en aktiv part i foreningslivet og er desuden lige blevet valgt ind i byrådet og sidder i integrationsrådet.

Informanten er udvalgt ud fra det faktum, at han er en pålidelig og valid kilde. Han arbejder med integration i folkeskolen, han er lærer, sidder i byrådet, har anden etnisk herkomst end dansk, og han har selv været en aktiv del af foreningslivet. Informant 1 er informeret om, at interviewet skal bruges i forbindelse med mit bachelorprojekt, og at denne viden forhåbentlig vil gøre mig klogere på emnet. Endvidere er informanten informeret om jeg sikrer hans anonymitet.

Interviewet vil blive optaget for at sikre validitet og reliabilitet, og dele af interviewet vil efterfølgende blive transskriberet.

Først og fremmest er jeg interesseret i spørgsmålet; ***Hvordan kan jeg som idrætslærer i folkeskolen samarbejde med foreningsidrætten, så integrationen af nydanskere styrkes gennem idrætsundervisningen?***

For at få svar på dette hovedspørgsmål, har jeg opstillet følgende spørgsmål, som jeg kan gøre brug af i interviewet;

Generelt spørgsmål til alle informanter:

Samarbejder I i forhold til sport og idræt når det kommer til idræt i folkeskolen? Hvis ja hvordan? Hvis nej, hvorfor ikke?

- **Fagene i folkeskolens (dannelses)potentiale ifht integration**
 - **Er der nogle fag der egner sig bedre end andre? Hvilke?**
 - **Hvad tænker du om min hypotese om idrættens potentiale ifht integration?**
- **Samarbejde med foreningsidrætten**
 - **Har du erfaringer med det? - I så fald hvilke?**
 - **Hvis ingen erfaringer - Hvorfor tror du ikke du har det?**
 - **Hvordan får vi flere nydanskere ind i foreningsidrætten?**
- **Egne erfaringer**
 - **Hvad har virket for at din integration er lykkedes?**
 - **Hvorfor tror du at lige netop det er lykkedes?**

- **Har du erfaringer med foreningsidrætten i Danmark? I dit hjemland?**
- **Hvad tænker du om idéen med at sprogskoler og voksenuddannelserne i højere grad burde have idræt?**
- **Skolen i Hjørring og arbejdet med integration**
 - **Hvordan arbejder I med integration på skolen? Hvad gør I helt specifikt?**
 - **Samarbejder I dig bekendt med Idrætsforeningen? Hvis ja hvordan?**
 - **Samarbejder I dig bekendt med andre foreninger?**
 - **Eller er det mere op til den enkelte lærer og dennes kontakter/interesser?**
 - **Hvordan arbejder man specifikt med integration i Hjørring kommune?**

Transskriptionerne er primært holdt i skriftsprog medmindre det er fundet relevant for fortolkningen af det sagte.

Betoninger, følelsesudtryk eller lignende udtryksformer er beskrevet i parenteser.

En parentes indeholdende tre punktumner [...] markerer dele af interviewet, som er undladt i transskriberingen.

Transskriptionerne er forsøgt valideret ved, at en medstuderende har lyttet til de transskriberede passager i interviewene og samtidig gennemlæst transskriberingen. Eventuelle forskelle i opfattelsen af det sagte er diskuteret, vurderet og eventuelt rettet til.

Meningskondensering af interview 1:

Ca 18 min og 30 sek

Informant 1 fortæller om et forsøg, som kører for 4. klasserne på skolen i Hjørring, hvor forskellige foreninger kommer ud på skolen, og hvor eleverne har en temadag, hvor eleverne kan få lov at prøve/afprøve de forskellige former for idræt og også spejder osv. Altså foreningerne får mulighed for at "sælge" deres varer og eleverne får et overblik over, hvad de forskellige foreninger kan tilbyde og hvor de skal gå hen for at få noget bestemt.

Efterfølgende fortæller han om det særlige samarbejde de har med idrætsforeningen ved siden af skolen

Ca 22 min

Snakker om at skolen er en skole med 33 % tosprogede. Værdigrundlaget på skolen; Styrken i at forskellighed er en styrke.

Ca 36 min

Det besværlige i at blive medlem af, i dette tilfælde Idrætsforeningen. Informant 1 siger bl.a. at tosprogede familier har ikke en jordisk chance for at gennemskue systemet. Han mener endvidere at

idrætslærere skal passe på med ikke at blande sig for meget i forbindelse med idrætten som bliver dyrket i fritiden.

Ca 40 min

Informant 1 snakker meget med de tosprogede om deres fritidsinteresser og har det som fast punkt at tale med både børn og familier af tosprogede om dette.

Ca 45 min

Det dannelsesmæssige potentiale som ligger i idrætten og hos foreningerne. Forventninger og krav der bliver stillet på idrætsbanen er gode og kan overføres til klasselokalet, og til hvordan man opfører sig på samfundsplan. Det sociale aspekt.

Transskriberet 00:44:42

“Sport er den nemmeste måde at komme ind på livet af hinanden [...]. Hvis børnene er parate til at dyrke en form for sport, tror jeg, at det er den nemmeste måde at skabe sociale relationer. [...] Læringen om kulturen starter her.”

48 min 45 sek

Det sproglige aspekt. De lærer bl.a. slang og humor i omklædningsrummet. Og jo mere man hører jo flere nuancer forstår man. Sproget er et værktøj, som skal bruges ellers ruster det... De forstår tit mere end de kan give udtryk for og er nogle gange (særligt i starten) nødt til at bruge rigtig mange ord for at finde de rigtige ord og begreber.

1 time 8 min

Begrænsningerne i foreningsidrætten og forventningen om forældrenes deltagelse skræmmer nogen væk - særligt de tosprogede.

Transskriberet 01:08:03:

“Det er så svært for os (lærere) også, selvom vi har så meget erfaring med det at få forældrene til forældresamtale f.eks. [...] De høje krav skræmmer nogen væk. [...]. Men jeg tror, det allerbedste er gode relationer mellem forældrene og klubben. [...] Man kunne samarbejde med sprogskolerne f.eks. omkring de tekster, der bliver sendt fra foreninger.”

1 time 21 min 30 sek

Snak om de kreative fags store dannelsesmæssige potentiale.

1 time 26 min 50 sek

Ressourceorienteret syn og grundværdierne på Lundergård gør at de i særlig grad lykkes ifht integration. Skolen i Hjørring er forud for sin tid på mange punkter, mener Informant 1. Han mener at de er gode til at være nysgerrige og gode til at samarbejde og skabe dialog lærerne imellem.

Bilag 2

Interviewguide 2

Interviewet er lavet med, hvad der endte med at blive en fokusgruppe bestående af tre informanter fra idrætsforeningen ved siden af skolen i Hjørring. En tidligere træner, som jeg har samarbejdet med i forbindelse med projekt MiMi, en tidligere hjælpetræner og professionel fodboldspiller med arabisk baggrund, som udover viden om at være træner, endvidere har førstehåndserfaring med, hvordan det er at blive en del af en idrætsforening og formanden for foreningens fodboldafdeling.

Efter interviewet med Informant 1 blev jeg nysgerrig omkring foreningernes rolle, når det kommer til samarbejdet med folkeskolen. Hvad tænker de? Hvad virker, og hvad kunne blive bedre?

Hvad fremmer/hæmmer idrætsunderviserens samarbejde med foreningsidrætten, og hvordan kan jeg som idrætsslærer i folkeskolen samarbejde med foreningsidrætten, så integrationen af tosprogede styrkes?

Generelt spørgsmål til alle informanter:

Samarbejder I i forhold til sport og idræt når det kommer til idrætsundervisningen i folkeskolen (Særligt skolen i Hjørring)?

Hvis ja hvordan? Og hvad virker?

- ***Hvorfor samarbejder I med folkeskolen?***
- ***Hvad er jeres oplevelse når det kommer til tosprogede børn og unge og deres deltagelse i foreningsidræt?***
- ***Er der nogle fordele ved at nydanskere er en del af foreningsidrætten?***
- ***Har nogen af jer søgt om støtte til enkeltpersoner som ikke havde råd til at deltage eller til foreningen af SATS-puljemidlerne?***
- ***Er I i denne forening særligt gode til at arbejde med integration og samarbejde med skolerne?***

Hvis nej, hvorfor ikke?

- ***Hvad kunne fx. idrætsslærerne gøre for at fremme samarbejdet?***
- ***Hvad kunne I selv gøre for at fremme samarbejdet?***

Generelt...

- ***Hvad er fordelene for tosprogede ved at være medlem af en idrætsforening?***
- ***Er der særlige fordele/ulempen tænker I når det kommer til nydanskere?***
- ***Hvilke aldersgrupper er bedst repræsenteret i foreningen?***
- ***Hvad er de største fordele synes I ved at samarbejde med folkeskolen om idræt?***
- ***Oplever I at kommunen gør noget for at fremme samarbejdet mellem skoler og idrætsforeninger?***

Meningskondensering af interview 2:

Start af interview:

Formand: Problem at mange tosprogede mødre er alene med børnene. Det er en udfordring for disse mødre at få børnene afsted. Da børnene og mødre skal være hjemme og passe hjemmet. Fædre har måske en stolthed og vil ikke være en del af det. Mødre vil måske gerne men de må ikke, mener formanden.

00:01:55

Kommunens rolle. Hjemmebesøg kan hjælpe ved at informere om foreningers muligheder. Kammeraterne spiller dog også en rolle. Formanden mener at det bliver for meget børnenes ansvar at skulle komme afsted til træning og sørge for det hele. Han mener at de i modsætning til danske børn er meget alene om ansvaret.

Tid er et problem og fornemmelsen for hvad et tidspunkt betyder i DK.

Påklædning

Mad - De spiser meget usundt og får måske penge med til at købe slik og chips i stedet for noget ordentligt

00:04:00

Kommunikationen til de tosprogede forældre er et problem. De er ikke på de platforme der findes.

Hjælpetræneren byder ind: Der mangler støtte til at forstå det, der kommunikeres. Uvidenhed gør at man tror det er farligt. En tolk ville gøre underværker siger han! Og information om hvad der er sundt og fornuftigt.

00:06:30

Samarbejdet med skolen i Hjørring. Vi samarbejder med skolen ja siger formanden. Bl.a. så starter vi noget pigefodbold op for indskoling i samarbejde med juniortrænere, som består af de ældre elever som har fået uddannelse gennem Dansk Skolesport(idræt?). Skolen og klubben vil begge. Startes op på forsøgsbasis, hvor pigerne en gang om ugen kommer over i Idrætsforeningen i stedet for at komme i SFO.

00:09:45

Vigtigheden af at man træner i den klub i det område, hvor man hører til/bor/går i skole.

Fællesskabet og kammeratskabet er det vigtigste.

Hjælpetræneren siger:

For pigerne er der et stort tabu omkring det, at særligt piger dyrker sport.

00:11:30

Idræt på sprogskolerne og samarbejde herigennem... Formanden mener at integrationen skal komme fra én fra samme kultur - ikke fra nogle lærere på en skole... (Modsiges lidt sig selv her...)

En mand har mere at skulle have sagt end de kvindelige så kønnet har også stor indflydelse.

00:16:15

Træner:

Hvad ville man sige til hvis der pludselig kom en stor flok ud i foreningen og ville træne med? Der er behov for en slags kontaktperson for at kunne rumme disse og for at alle så får noget ud af træningen.

00:17:25

Satspuljemidler... Formanden: Får man velintegreerede forældre så kommer børnene også. Han mener at satspuljemidlerne er som at tisse på et stort bål. Han mener ikke at de 2500 kr er det afgørende for om man som forening gør noget ekstra. Der er masser der går rundt og ikke laver noget, så hvorfor ikke sætte dem i arbejde ude i foreningerne, så de har noget at lave og så det bliver en styrke. Brobygning er altafgørende.

00:20:00

De har engang haft en person i idrætsforeningen, som netop var brobygger, og som havde kontakten til forældrene qua hans etnicitet. Han hjalp med computere og med kontingenter osv og forstod at han var nødt til at tage hjem til forældrene for at få dem til at forstå. Det gjorde at de i den periode havde mange tosprogede.

Der skal være ressourcepersoner!

00:20:51

Har I ikke hørt fra nogle af de forskellige jobcenterpersoner eller konsulenter osv fra kommunen i forhold til at samarbejde? Nej siger formanden. Det skal være nogle helt særlige personer som skal udpeges og headhunted da det er meget specifikt, hvad de skal kunne. En som hjælpetræneren mener han vil være guld værd. Projekt Vestbyen brugte mange penge på ingenting. Men en rollemodel og et forbillede, er alle enige om, vil være den bedste til at løfte opgaven. Men det skal være en som aflønnes og som er ansat specifikt til det.

00:23:30

Det skal være en der fx kan hente ungerne til klubben rent fysisk. Man anvender i forvejen kontaktpersoner i klubben til at få fat på forældrene. måske dette skal udvides til at der er flere tosprogede som bliver "udnævnt" som kontaktpersoner. Og der skal følge penge med!!

Så en opsøgende part...

00:25:45

Og så skal man huske på, at det ikke er ham, som er i klubben den dag, som man skal ned i byen og rydde op efter. Det har en forebyggende virkning at være i en idrætsforening.

Sunde interesser er vigtige.

00:27:10

Idræt er millioner værd i den anden ende. Det er godt med de sunde fritidsinteresser. Det skal være naturligt at gå til noget og der er værdier heri! Man møder til tiden og lærer at begå sig.

00:27:50

Fodbolden reddede hjælpetræneren fra at komme ud i noget skidt. Han var aktiveret gennem fodbolden og lavede næsten ikke andet. Hans venner endte derimod i noget skidt. Hans far bakkede op om fodbolden og så alle hans kampe, og det betød noget. Han blev anerkendt gennem sporten, hvilket man ikke bliver normal vis i den kultur.

00:30:00

Det betyder alt at forældrene bakker op! Skaber tryghed

00:30:50

Delt ansvar er vigtigt... Alle skal bidrage til holdet. Nogen vasker tøj, andre skærer frugt og en tredje laver måske kage.

00:32:00

KRAV: Kan det ikke skræmme nogen væk? Formanden mener det er med til at fastholde til fællesskabet (!????!!).

00:33:40

De hold hvor der er regler for samværet er der også størst forældreopbakning. De hold hvor der ingen regler er, er der ringe opbakning.

Transskriberet: Formanden 00:30:50:

“Det hold jeg trænede sidste år, der havde vi sådan en køre-vaske-frugt-ordning.”

Interviewer 00:32:03:

“Men kan man ikke komme til at skræmme nogle væk med en sådan ordning? [...]”

Formanden:

“Jeg tror det er med til at fastholde fællesskabet, at man har de ting. Man viser jo en vis interesse. [...] Vi skal byde ind med noget allesammen, [...] så alle bidrager til, at det her skal være en succes. Og de hold, hvor man gør dette, er de hold der har den største forældreopbakning [...]. Hvis man pakker dem for meget ind og behandler dem som et råddent æg så tror jeg også at integrationen misser.”

00:34:20

Hvis vi gør dem til et råddent æg og pakker dem for meget ind så misser integrationen! Vi behandler alle lige... Men træneren har det endelige ansvar.

00:36:15

Vi er nødt til at ligestille og behandle alle lige for at kunne integrere dem.

00:37:10

Vi har en regel om at ALLE skal kunne komme og spille fodbold, og hvis ikke man har råd, så betaler vi de for dem, eller vi finder en løsning. Her bruger vi mange ressourcer og så er det nemmere med et “frikontingent” gennem kommunen. De tosprogede børn er altid dem, som bliver fanget ifht det

økonomiske, men Liuf gør en del for at søge om hjælp til enkelte medlemmer hos kommunen, så alle der gerne vil kan komme med.

00:39:30

Bureaukrati kan vanskeliggøre integrationen, men Idrætsforeningen forsøger at hjælpe med den slags hvis de skal udenlands, men det er en meget lille del af det... "Den normale dagligdag" er den som er mest tung. Fx at man ikke spiser roulade til frokost og at man skal huske sit træningstøj, og fodboldstøvler.

00:42:00

Tosprogede har tabu ifht bad fx. Nogle bader med badetøj i bruseren, men de prøver at forstå og huske at nogle ting joker man bare ikke med. Heller ikke hvis en pludselig skal bede i bussen. Respekt og forståelse for forskellighed og andres kultur.

00:44:30

Interviewer spørger formanden om han ser at det samarbejde som burde foregå mellem foreninger og skole sker?

Han tror at folkeskolelærerne er fyldt op med så meget andet og at tingene og alle de mange opgaver derfor bare bliver endnu en byrde på lærernes skuldre.

Han mener at et samarbejde kan være frugtbart, men det skal ikke være pga at en lærer SKAL samarbejde, men fordi han eller hun gerne vil.

00:46:20

Man kunne tage nogle af de større elever og give dem ansvaret og medansvar for et af deres styrkeområder, hvor de fik lov til at lave undervisning i fx fodbold i stedet for fx matematik.

Træner mener heller ikke det går den anden vej. Man kommer måske til som forening at tage lidt for givet at børnene nok skal komme til foreningerne. (igen 00:49:30)

Transskriberet:

Formanden: 00:46:17

"Man kunne også tage nogle af de store elever og give dem noget ansvar, og spørge dem om, hvem interesserer sig helt vildt for fodbold herinde? Så kunne det være, at der var tre elever, som i stedet for matematik, kunne undervise de små i fodbold eller håndbold. [...]De ville da vokse 100 meter."

00:48:20

Lysten til at komme ud blandt eleverne oplever informant 1 mangler. Han har oplevet at lærerne i frikvartererne ser det som en sur pligt at være ude blandt eleverne.

Skolelærere startede i sin tid Idrætsforeningen....

00:50:30

Hvad er fordelene for tosprogede ved at være medlem af en forening?

Hjælpetræneren: Det er det sociale, det at få lært sproget og den danske kultur. At være en del af et fællesskab i stedet for at fællesskabet kun består af de andre arabere fra blokken.

Formand: Jeg ser INGEN ulemper ved det. At føle sig betydningsfuld er en vigtig ting...

Træneren: Måske det kan være en ulempe at man så træder for meget ved siden af sin egen kultur/familie og på en måde bliver udelukket herfra!?

Hjælpetræneren: Har ikke oplevet det, men mener at det kommer an på, hvor godt forældrene er integrerede. Måske pigerne i større grad vil have problemer hermed. Hans søskende har været "heldige" at få lov at læse i KBH og flytte væk, og det "må" de normalvis ikke før de bliver gift.

00:54:45

Savnet af at være en del af noget bor i os alle. Både børn og voksne. Det at der er nogen der forventer noget af en.

00:55:25

Det at stille sig op og fortælle om tingene er vigtigt men det skal være den rette der gør det. Formanden mener fx ikke at jeg ville være den rette til det. Han mener at man skal have dybe rødder og indsigt i både den kultur man vil fortælle TIL OG den kultur man gerne vil fortælle OM. Ellers ryger troværdigheden, mener han.

00:56:10

Ovenstående er med til at udrydde den uvidenhed som der måske er ifht området siger hjælpetræneren. og computer og FB det har de bare ikke...

00:57:00

Mange vokser op uden eller med en fraværende far. Og den bliver båret videre.

00:58:00

Har det nogen betydning hvor gammel man er når man starter?

Nej siger formanden. Træneren siger at jo ældre man er jo mere bevidst er man om at det fx er svært at gøre sig forståelig. Og jo yngre man er jo nemmere bliver det. Børn er desuden ligegladede med hudfarve og kender ikke til lande.

01:01:00

Klubber som Fortuna stiller for store og uoverskuelige krav til forældre og medlemmer.

01:02:30

Vi lærer undervejs hvordan man gør og hvad der er bedst og vi er måske ikke gode nok endnu. Og der skal være nogle fanebærere fra de nye kulturer som kommer til landet. Man skal have lyst til at tage ud til de her familier og man skal have lyst til at sidde der og få en kop the.

Det skal være en ildsjæl som fx hjælpetræneren, men han skal ikke stå til regnskab og lave papirarbejde og administrativt arbejde. Det skal være meget lavpraktisk. En kontaktperson som kan være ansat af kommunen til at hjælpe med alle disse ting...

01:06:30

Hvad er det I er særligt gode til??

Meget bliver givet fra skolen. Kontingentet skal ikke nødvendigvis falde til den 1. marts. Vi er en breddeklub ikke en eliteklub. Vi har plads til alle. INGEN OVER FÆLLESSKABET. Gode mennesker bærer arbejdet.

Hjælpetræneren er en kæmpe ambassadør for klubben som tidligere prof fodboldspiller. Positiv indstilling er det formanden overlever på. Men et særligt nøk op kunne være at der kom flere tosprogede, på trænerplan osv.

01:11:00

Andre klubber går mere op i pengene og op i at alle betaler deres del. en pige kom fra en anden klub fordi hun ikke kunne betale kontingent, og klubben ville så efterfølgende ikke give hende spilletilladelse i den nye klub pga dette. I denne klub gjorde de IKKE det ekstra stykke arbejde og de gad/gider ikke søge midler til at dække udgiften.

01:12:30

Forebyggelsespuljen, er ikke udtømmelig, men et godt initiativ, hvis den bliver brugt... Det er blevet nemmere da det ikke længere er omvendt bevisførelse at bevise at man som klub har udgifter med et medlem.

Hvis klubben gør en indsats, siger hjælpetræneren, så kommer man igen/bliver i klubben, og man føler sig værdsat.

Transskriberet: Hjælpetræner: 01:13:40

“Men det betyder også meget som forældre, at en klub gør det for mit barn, så man føler sig velkommen.”

01:16:00

Integration er blevet sådan et moderne ord... men det kræver nogle ofringer også som kommune... og ressourcer!

01:19:30

Det er ikke børnene vi skal lokke til... for de vil gerne, men det er forældrene vi skal have fat på siger hjælpetræneren.

01:21:00

Det er en kæmpe opgave.

01:21:15

Opsummering: **Samarbejde mellem skolen og foreningen, kommunen og hjemmet...** Lave store fællesmøder, hvor man informerer om foreningernes tilbud. Hjælpetræneren siger at de vil ikke komme, medmindre nogen kommer ud og hjem til forældrene og hiver dem med.

Skræmmende at komme til en ny kultur og særligt en klub hvor man ikke aner op og ned - så hellere blive væk...

Prioriteringen fra kommunen er ikke høj nok. en pjece er ikke nok!

01:26:30

De voksne tosprogede er ikke i klubben...

01:28:00

Der bliver ikke fulgt nogen til dørs for man er hele tiden nødt til at smide noget man næsten har fulgt til dørs for at gribe nogle nye.

01:29:27

Formanden fortæller om ca 40 syrere der i sommers mødtes på klubbens baner til fodbold. De slikkede sig om munden for der var nogle rigtig gode imellem, men de turde ikke røre ved dem, for tænk nu hvis der så kom en bus med 60!? Foreningen blev berøringsangste, men samtidig skulle de også have lov at have deres frirum fra diverse elendigheder.

Det viser sig at nogle af dem var fra projekt MiMi. Formanden: tænk hvis vi havde turdet at hive fat i dem.

Transskriberet passage 01:29:27

“Men jeg kan også huske her i sommers. Kan I ikke huske da alle de syrere de var her? Det var jo fascinerende og pisse irriterende på samme tid ik. Men et eller andet sted. 40 syrere der mødtes herude ik, fra forskellige regioner af Syrien, som egentlig var i krig med hinanden, men her mødtes man til fodbold, og så kunne krig være krig for her spillede vi fodbold og hyggede os. Fodbold og sex er noget af det, der kan forene mennesker. [...] Og vi slikkede os jo om munden, [...] da vi så, der var nogle af dem, der var gode, men omvendt så turde vi heller ikke at røre ved dem, [...] for så kom der en bus med 60, og hvordan skulle vi så håndtere dem? Så den gode historie blev pludselig til ingen historie.”

01:34:30

Lønnede ildsjæle er noget af det som skal til... jobtræning i klubberne kunne også være en mulighed. Politikerne skal huske på den forebyggende værdi det har at satse på denne form for integration og samarbejde.

01:37:00

De havde oppe på sidste trænermøde om de skulle lave en støvlebørs, hvor støvlerne skulle koste 10-20 kr pr par, hvis ikke man kunne få råd til selv at købe nogle. Så kommer man med sine gamle støvler, som er for små fx og donerer dem til kassen...